

Vilja bora eitt 3000 m djúpt hol í Saksunardali

— fyri at fáa størri vitan um føroysku undirgrundina

Landsstýrið bað fyri einum ári síðani Jarðfrøðisstovnin í Føroyum og Danmarks Geologiske Undersøgelse i felag gera fyrireikandi kanningar til at gera eina jarðfrøðisliga boring í Føroyum. Hesar kanningar eru nú lidnar, og landsstýrið hevur fingið eitt tilmæli frá teimum báðum jarðfrøðingunum, Jóanes Rasmussen og Arne Noe Nygaard, professara frá DGU.

Í tilmælinum til landsstýrið mæla jarðfrøðingarnir til, at boriholið verður gjørt í Saksunardali, tí hetta pláss er best egnað til endamálið — og her er møguleiki at fáa mest møgulegt burtúr.

Tann ætlaða boringin skal geva okkum upplýsingar um tey niðaru lögini. Frammanundan hava verið gjørdar seismiskar kanningar av hesum sløgum, men tær kanningarnar geva okkum ikki allar tær neyðugu upplýsingar um hesi djúpri lögini.

Orku úr jarðarhita?

Av tí at tilíkar boringar ongantíð áður eru gjørdar í Føroyum, vita vit einki um møguleiki er fyri at vinna orku úr møgulegum jarðarhita longri niðri. Júst hetta er eisini eitt av endamáluunum við boringini, tí er jarðarhitin nógvur, kann talan vera um stórar orkukeldur at brúka istaðin fyri oljuna.

Kol

Ein boring fer eisini at geva okkum virðismiklar upplýsingar um m.a. tað lágð, ið liggur millum tær

niðaru basaltfláirnar og miðfláirnar. Her nerta vit við spurningin, um kol finst í størri nøgdum, enn vit vita um. Talan kann vera um at finna eina kolalind her.

Longu í 1956 vóru amerikanarar í Føroyum og gjørdur eitt projekt fyri kolanámsvinnu í Suðuroy. Tá mæltu teir til at gera eina boring, tí tað eftir teirra útrokningum mátti vera ein kolalind á størri dýpi.

Trý pláss

Talan kann vera um at gera eina boring á trimum plássum: á Lopranseiði, í Tórshavn ella í Saksunardali. Sjálvir mæla jarðfrøðingarnir til, at boringin verður gjørd í Saksunardali, nærhendis Saksunarvatni. Við at bora 2 til 3 kilometrar her er møgulegt at fáa nógvar upplýsingar um føroyska jarðfrøði.

Í tilmælinum til landsstýrið verður mælt til, at vit biðja um vegleiðing og tekniska útgerð frá íslendingum, sum hava gjørt fleiri líknandi boringar í Íslandi.

Kosta 6 mill. kr.

Tað fer helst at taka umleið 4 mánaðir at gera eitt 3000 metra djúpt hol, og arbeiðið er mettt til at kosta millum 5 og 6 mill. kr.

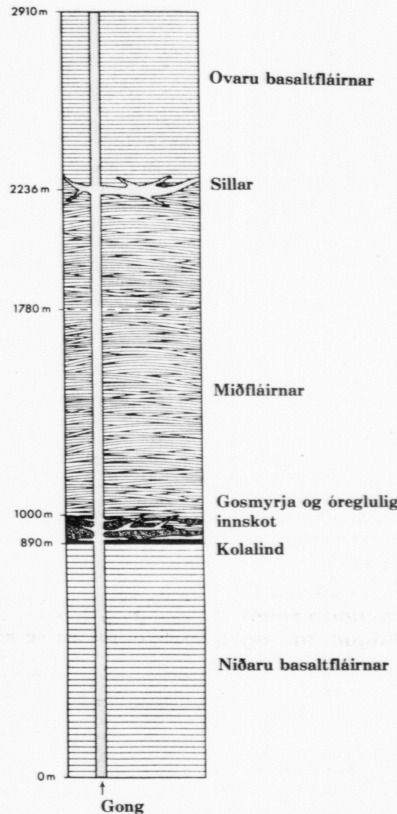
Uppá fyrispurning, hví landsstýrið hevur tikið hetta stigið, sigur Atli Dam, lögmaður, at boringin hevur bæði eitt vísindaligt og eitt politiskt endamál.

Vilja sjálvir kanna undirgrundina

— Sjálvandi skulu vit hava alla ta vitan, vit kunnu fáa um føroysku undirgrundina, og um her m.a. eru ótróyttr orkumøguleikar.

Tá eg sigi, at endamálið eisini er politiskt, so er tað tí, at vit føroyingar ynskja sjálvir, sum teir fyrstu at kanna undirgrundina. Tað vilja vit helst ikki lata upp í hendurnar á útlenskum feløgum, sum bert eru hugaði at leita eftir olju á havbotninum við Føroyar.

Við at gera hesar kanningar sjálvir og á landi, kunnu vit til eina og hvørja tíð siga øðrum tjóðum, at hetta er okkara eigna øki, og tað hava vit eisini sjálvir kannað. Tað verður tí óneyðugt hjá øðrum at gera kanningar her, sigur Atli Dam, lögmaður.

Soleiðis sær føroyska fláarskipanin út. Ætlaða boring verður gjørd niður gjøgnum hesi lögini, sum enn bert hava verið kannað við seismiskum tólum. Boringin fer at geva okkum meiri nágreiniligar upplýsingar um sjálva føroysku undirgrundina.

Í lötuni liggur málið til viðgerðar í landsstýrinum. Mælir landsstýrið til at gera eina boring, kemur málið helst fyr tingið, har støða skal takast til tað.

trý á gøtuni

Hvat heldur tú um trætuna um lærlingalønina?

Steinbjørn Jacobsen, háskúlastjóri:

— Eg haldi, at tann lønin, lærlingarnir finga áðrenn, var alt ov litil, og tann, sum teir nú skula hava, er ikki alt ov stór — heldur ov litil. Annars haldi eg, at tað skuldi komið ein nýggj lóggáva fyri handverkarar og spesialarbeiðarar. Eisini haldi eg, at lærtíðin hjá handverkarum skuldi verið stytta.

Andrias Reinert, biologass:

— Eg havi ikki hugsað so nógv um hendan spurningin, men eg haldi, at teir flestu av lærlingunum eftir tí tágaldandi lögini finga alt ov lítið í løn. Nýliga ásetta lønin er ógvuliga passandi.

Jógvan Asbjørn Skaale lærari:

— Eg haldi, at trætun er fullkomiliga óneyðug. Um vit fara eini 20 ár aftur í tíðina, tá vóru fleiri av teimum, sum í dag eru meistarar, lærlingar, og tá gramdu teir seg eisini um, at teir finga ov litla løn. Eg haldi, at tað er lægið, at teir nú hugsa so stutt aftur í tíðina.

Saksunardalur er best egnaða plássið til eina boring

